

TELEGRAFUL ROMANU.

Telegrafulu este Duminea si Joi'a, la fie-care d'oué septemani cu adausulu Foisioerei — Prenumeratiunea se face in Sabiu la expeditiura 'a foiei, pe atura la s. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate catre expeditiura. Pretulu prenumaratiunei pentru Sabiu este pre anu 7 fl. v. a. iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 86.

ANULU XXIV.

Sabiu 28 Octomvre (9 Nov.) 1876.

(trezelealte parti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl. v. a. pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru prin. si tieri streine pre anu 12 1/2 anu 6 fl. Inseratele se platescu pentru intai'a ora cu 7 cr. sirulu, pentru a doua ora cu 5 cr. si pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Generalulu Turr despre cestiunea orientala.

III.

Nici unu elementu nu este sub coron'a Stulu Stefanu atatu de desconsideratu ca celu romanu, cu tote ca acest'a este celu mai compactu pe teritoriulu ce-lu locuesce, si mai usioru de multiamitu.

Se pare inse, ca tocmai pentru acest'a, apoi pentru tenacitatea cu care se alipesce de limb'a si religiuena sea, se considera de celu mai periculosu, caci par'ca tota lumea s'a conjuratu in contr'a lui. Nimenui n'a facutu nici o nedreptate, si romanulu la nime n'a intempnatu nici macaru bunavointia. Toti cari au venitu in contactu cu elu s'au nisuitu se-lu nimicésca. Inimici cati frundia si ierba dar' amici nici unulu n'a avutu de candu e subjugatu; si elu ca prin minune totusi n'a peritu, elu totusi existe, necajitu si imbrancitu ce e dreptu, dar' sanetosu, moralu si vengiosu, si — dovéda persecutiunile sistematice — elu inca si adi insuffa spaima inimiciloru sei seculari. Alta mangaiare nici nu are, decâtu ca n'a devenitu inca compatimitu de nimene, caci totu e mai bine a fi fric'a altor'a decâtu compatimitu.

Tota lumea scie, cumca dupa atati'a seculi de persecutiune legile din 1863/4 facute cu concursulu romaniloru si sanctionate prin Domnitoriulu au fostu cele mai multiamitoare dintre cate au cunoscutu romanii transilvaniei dela decaderea loru pana atunci. Si cu aceste legi era supremati'a totu in man'a magiariloru, pentruca aristocratia, averea, si intelegintia loru li asigurá antaetatea intre ori-ce impregiurari si sub ori-ce legi, chiaru si in absolutismulu nemtescu; — ele inse totusi erau apte de a servi de basa unei adeverate si sincere infratiri intre elementele ce locuescu acesta tiéra. Ei! dara magiariloru chiaru ast'a nu li-a venitu bine la socotéla. Abia se impacara cu Austria, numai decâtu le scósera din vigóre desavuandu si chiaru sanctionarea Domnitoriului.

Se scie cumca „uniunea“ séu mai potrivitu fusiunea Transilvaniei cu Ungaria asiá precum s'a efeptuitu, s'a facutu in contr'a voiei si interesulu poporulu romanu, care este majoritatea precumpenitoria a locuitoriloru Transilvaniei. Nu e lipsa ca noi se descoperimu magiariloru: cumca acest'a a esacerbatu pana la sufletu pe poporulu romanu, caci acest'a o sciu ei pré bine, o scie lumea.

Nu e scopulu nostru a discutá aci legalitatea acestoru acte, ci luámu faptele implinite asiá cum suntu, si din situatiunea creata de elementulu domnitoriu voimu se li dovedimu magiariloru realitatea tendintiei loru.

Ei bine! decum va acel'a care a afluatu de bine si consultu a dá acestelovituri romanului — necontenitu afirma si se jóra, cumca elu voiesce binele romanului, cumca are interesu vitalu a traí in solidaritatea fratiésca cu elu, si cumca lucra din tote poterile la esoperarea infratirei, — ori-care omu cu minte si seriosu trebuie se crédia, cumca magiarulu va cercá se aline dorerile casionate romanului prin faptele ena-

rate, cu alte recompense demne de doi frati.

Si cari suntu acele recompense? S'a enunciatu cumca preste cele trecute se trage velulu uitárei.

Acést'a inse in fapta s'a estinsu numai la „honvédii“ unguresci din 1848, cari s'a rehabilitatu, oficierii loru cari au voitu s'au reactivatu, apoi cei neapti pensionatu si asiguratu de subsistintia comoda, ier' pentru invalidi s'au edificatu unu asilu care se sustiene din budgetulu statului. A fi fostu honvéd este titlu de a fi preferitu la ori-ce postu. Dar' romanii cari au participatu la miscárele din 1848 suntu despretiuiti, conducatorii — oficierii — loru, si chiaru cei decorati, suntu necontenitu insultati de societatea si diurnalistic'a magiara si timbrati de rei patrioti, invalidi cari mai traiescu si orfani loru pe strade, avisati la mil'a ómeniloru, — si pana candu pentru asiá numitii martiri magiari din 1848 si adi se tienu requiemé la cari asista si oficiolatele publice, acei'a cari au participatu la inmormentarea martirulu Iancu, care intru nimicu n'a fostu de caracteru interioru ori-carui martiru magiaru, nu numai diurnalistic'a i-a inferatu de tradatori, ci au fostu chiaru urmariti de autoritatele publice.

Cu tote ca Transilvania s'a cotoptu in Ungaria, fiindu-ca legea electorala a Ungariei era mai liberala decâtu a Transilvaniei, croita din adinsu pentru ca poporulu romanu se nu póta deveni reprezentatu in proportiunea, ce dupa numerulu sufleteloru si dupa marimea sarcineloru ce le póta i-aru compete, — pentru Transilvania n'a au sustienutu totu legea electorala transilvana pana la 1875, candu s'a facutu o lege noua electorala pentru intréga Ungaria.

Aru fi cugetatu omulu cumca camer'a Ungariei aci va fi la inaltimea chiamárei sele, si déca ea sustiene uniunea de fapta, va introduce in legea electorala unu censu pentru intregru teritoriulu Ungariei, dar' ce se vedi! anomaliele din legea Transilvaniei tote suntu sustienute pentru teritoriulu Transilvaniei, censulu moderatu din Ungaria nul'a estinsu si asupr'a Transilvaniei, aici a pusu unu censu atatu de mare incátu romanii totu asiá de batjocorit devinu ca si mai nainte.

Sub decursulu desbaterii acestei legi magiarii, dar' mai cu séma transilvanenii fara sfiéla o spuneau pe fatia, cumca elementulu magiaru de aici devine periclitatu prin romani, de cumva se va aplicá si aici mesur'a din Ungaria, va se dica: déca in un'a si acea-si tiéra se va introduce o lege egala. Mai aprigu inimicu alu romaniloru s'a aretau b. Gav. Kemény, care si dupa ce primise camer'a deputatiloru o lege in catu-va mai favoritoria dreptáciei, a agítatu prin diurnalistic'a si in persóna la magnati ca se o respinga si primindu propunerile lui se asuprésca pre romani, cea ce i-a si succesu, caci cas'a boieriloru primindu propunerile reactionarie ale lui, a retramisu legea astfelu modificata la camer'a deputatiloru, care apoi si ea a primit'o. Si asiá astadi Ungaria carea dupa legile

esistinti consta si din Transilvania, este reprezentata pe doué base, un'a mai liberala pentru Ungaria propria si alt'a reactionaria — fetulu lui Kemény Gábor, inimiculu ei espresu alu romaniloru — pentru Transilvania. Eara omulu in care romanii nici-odata nu potu ave incredere, b. Kemény Gábor, pentru necorect'a sea portare fatia de camer'a deputatiloru, si pentru ur'a manifestata catre romani numai decâtu dupa fusiunea a fostu remuneratu cu inaltulu postu de secretariu de stat in ministeriulu de interne. Astadi elu conduce destinele Transilvaniei.

Prin legea municipala s'a introdusu sistemulu virilistiloru. Aristocratia de bani concurge in doué moduri la representantia municipala. Ea da jumetate din representantii municipiului fara alegere, si cu votulu concurge si la alegerea celeilalte jumetati. Lucru firescu ca virilistii — adeca cei mai avuti — nu potu fi din sirulu fostiloru eloti, pentru-ca acei'a n'au traitu in conditiuni de a-si potécáscigá averi, si cu neinsemnate esceptiuni toti suntu din fostii stapani cari suntu magiari si din sucesorii loru in proprietati cari suntu jidani.

Ier' cei alesi, fiindu-ca la formarea cercuriloru electorali nu se considera numerulu locuitoriloru, ci numerulu alegatoriloru de deputatu dietalu, si numai acesti'a au dreptu de alegere si pentru municipii, — apoi cu censulu celu mare, poporulu romanu da unu contingentu forte neinsemnatu de alegatori, ier' nobilii magiari fia ei catu de calici toti suntu alegatori, iera-si lucru firescu: ca si cei alesi in partea loru precumpenitoria devinu din sirulu celoru scosi prin jidani dintre virilisti. Si asiá: fia romanii in municipiu si majoritatea catu de precumpenitoria, in representantia lui, dupa lege ei devinu o minoritate disparutória.

Fiindu-ca scolile confessionali totu-odata suntu si nationali, statulu prin legea despre instructiunea poporala cu inchetulu le desfiintéza si le inlocuesce cu cele comunali, cari in esintia suntu magiare.

Unu statu atatu de seracu si poliglotu ca alu nostru, unde esistintia nationalitatiloru este garantata prin lege, si fiindu nationalitatea garantata de sine aru urma ca statulu se o si ajutore in trez desvoltarea sea culturala, — unu astfelu de statu dicu, aru trebui ca sa se bucure ca confessionunile iéu o mare sarcina de pe umerii lui, si din medilócele proprii se ingrijescu de cultura credinciosiloru loru, aru trebui ca din tote poterile se ajutore si incuragieze pe confessioni inu patriotic'a loru nesuintia. La noi inse se intempla contrariulu, nu numai li se denéga si chiaru intervenirea oficiosa in necesurile scoliloru confessionali, dar' li se punu conditiuni ne suportabili de subsistintia, si prin ast'a se silescu a se sinucide si a se prefaca in comunali, cari de-si totu din medilócele comunei se sus-

tienu, ele nu mai suntu nationali ci desnationalisatorie.

De-si legea, si anume § 58 art. 38: 1868 dispune imperiosu ca: „Fiacare elevu sa se instrueze in limb'a sea materna“ — asta nu se intempla in scolile comunali, — si ca nici se nu se póta intempla se ingrigesce ministeriulu prin aceea ca nu-si cresce invetiatori cari se scie limb'a poporulu.

Dintre 20 de preparandii de statuce a infiintiatu dela promulgarea acestei legi 3 suntu intre romani, un'a in Sigetulu Marmatiei, alt'a in Aradu si a treia in Dev'a.

Dupa §. 17. art. 44: 1868 tenerii romani aru trebui sa se instrueze in aceste institute in limb'a romana. Se si facuse inceputulu in Dev'a cu cursu paralelu, acel'a inse numai decâtu s'a si desfiintiatu, si de atunci numai studiulu limbei romane se mai propune cum se propune romanesc, celelalte studii, ori le pricepu tenerii romani ori ba — numai magiariesce.

Ba ce se vedi? Este sciutu cumca fostulu directoru alu acestui institutu a delapidatu sume considerabili din dotatiunea institutulu in véra trecuta, din care cauza este depusu si incarceratu.

In comisiunea financiara a dietei, in dilele trecute venindu la pertractare budgetulu ministeriului de culte, la positiunea preparandiei din Dev'a se scóla o noua capacitate financiara — si aspirante deocamdata numai la postulu de comite supremu in comitatulu Hunedórei — arménulu Lukács Béla, si dice: „cumca elu nici unu cruceriu nu votéza pentru acesta preparandia pana ce nu se va strafórma radicalu.“ Si óre pentru aceea, ca ministrulu a denumitu acolo de diriginte pre unu amicu alu d-sale si alu inspectorelui scolariu, pre care in urma pentru delapidare de banipublici a trebuitu pusu la recóre? Nu! de acest'a nu póte fi vorba, ci pentruca preparandia acea este „cuibulu dacoromanistiloru!“ Ministrulu apoi numai decâtu s'a si scusatu, recunoscendu cumca: „da! s'au intemplatu dieu acolo lucruri ne cuviinciose, unu profesor nu numai studiulu limbei si literaturéi romane l'a propusu romanesc, dar' si chiaru alte studii; a facutu inse dispusetiuni ca astfelu de abusuri se nu se mai intemple, caci pre negligentulu directoru de pana aci l'a substituitu cu altulu, si speréza ca de aci incolo nu se voru mai comite asteliu de lucruri.“

Nu pentru aceea amu amintitu casulu acest'a ca dóra ne-aru interesá sórtea preparandiei de statu din Dev'a, ci pentruca este chiaru recentu si forte caracteristicu.

O biéta catedra pentru limb'a si literatur'a romana mai este in universitatea dela Clusiu, si pentruca profesorulu romanu alu acelei catedre a cutezatu se-si propuna studiulu in limb'a lui-mi ti-la luat la trei parale diurnalistic'a, si acestu atentatu póte ca-i va constá postulu.

Art. 44: 1868. § 17. prescrie cumca: „Resultatulu invetiamentulu fiindu scopulu supremu alu statulu din punctulu de vedere alu culturei si alu bunastarei generali, este datoriu guvernulu in scolile infiintiate déjà si in celea ce dupa trebuintia se

voru infintia de aci incolo prin statu, a se ingrigi „dupa putintia“, cá civii de orice natiunalitate a statului, cari se afla in masse mai mari langa olalta, se-si póta cascigá instructiunea in limb'a loru materna in apropierea locului lor, pana la gradulu unde se incepe instructiunea superióra academica“.

Legea acést'a este in vigóre dejá de 8 ani, — de atunci s'au infintiatu o multime de gimnasil, scóle reali, si agronomice de statu, — cugeti ca intre románi cari pretotindenea locu-escu in masse compacte, i-a fostu „cu potintia“ guvernului a introduce limb'a propunerei románesci in vr'o scóla dejá esistente séu a infintia chiaru vre-unu gimnasiu scóla reala séu celu pucinu o scóla agronomica de statu cu limb'a propunerei cea romanésca? Dómne feresce: acést'a nu „i-a fostu cu putintia“, — inse i-a fostu cu putintia neinsemnata subventiune de statu de 4000 fl. de care se bucurá gimnasiulu nostru din Brasiovu inca si chiaru sub absolutismu — a-ode-negá.

Noi contribuimu milióne la tot-feliulu de institute de statu, cari tóte suntu eschisivu ale nati-onalitatii magiare, ba contribuimu chiaru si la sustinerea te-atrelor loru nationali, si din contributiunea nóstra, in butulu legiloru, nici macaru unu cruceriu nu ni-se restituie pentru scopurile nóstre culturali.

Asiá numit'a „Lege despre egal'a indreptatire nati-onala“ este aceea cu care se lauda ungerii in lumea mare, cumca nu mai are parechia de liberala.

E dreptu cumca nici nu are pa-rechia. O lege care se lase usia deschisa la totu feliulu de eluderi, cá acést'a nici nu mai afi in tóta lumea.

In pártile ei cele mai esentiali unde se vede a acordá vr'unu favoru nati-onalitatiloru, numai decátu se moderéza prin cuventulu „**dupa putintia**“ („a lehetóságig“) si apoi in aplicare nici odata nu este „cu putintia“.

P. e. §. 6. „Oficiali municipali, pe teritoriulu municipiului, in corespun-dintiele loru oficiali cu comunele, adunárele, reuniunile, institutele si privatii, „**dupa putintia**“ se voru folosi de limb'a acestor'a.“

§-lu 17. referitoriu la institutele de invetiamentu citatu mai susu inca este cu „**lehetóságig**“.

§. 27. „La indeplinirea dirigato-rielor si in viitoriu numai cualifica-tiunea personala servindu de cinosura, nati-onalitatea cui-va de aci incolo nu se póte consi-derá de pedeca la nicio di-regatoria séu demnitate din tíera. Ci din contra guvernulu tieri se va ingrigi, cá la posturile judeca-toresci si administrative, si **cu deo-sebire** la cele de comite su-premu, „**dupa putintia**“ sa se aplice persóne deplinu ver-sate in limbile necesarie, si cualificate, — **din sinulu dife-ritelor nati-onalitati**.“

Apoi §. 4. art. IV. 1869. care este in strinsa legatura cu acést'a dice: „La indeplinirea posturilor judeca-toresci sa se observe deosebita aten-tiune la aceea, cá denumirile la tribu-nalele de prim'a instantia si la jude-tiele singularie, prelánga cualificatiunea prescria in §§. 6. si 7. „**dupa pu-tintia**“ sa se faca conformu dispuse-tiuniloru §-lui 27 art. 44: 1868. cu consideratiune ecuitabila la nati-onalitatile ce locu-escu pe teritoriulu respectivului tribunalu.“

Adeveratulu si moralulu intielesu alu acestorú §§. aru fi, cá: in muni-

cipii decum-va se afla sa se aplice in dirigatori de acei individi cari suntu in stare a corespunde cu comunele si privatii in limb'a lor.

Ast'a si chiaru de n'aru fi in lege o pretinde mintea sanetósa, si este celu mai esentialu atributu alu bunei administratiuni.

Omeni de acesti-a in tóte muni-cipiele se afla in abundantia, dar chiaru pentru acést'a insusire nu se aplica.

In tóta tíer'a nu mai este nici unu vice-comite romanu, si de cei mai mici dirigatori inca abia ici-cole câte unulu ex peculiari gratia, dar si acei-a numai ei sciu bietii, cu câte umiliri si sacrificie se mai potú sustiené in posturi.

Ear intielesulu §§-loru privitori la denumiri aru fi, cumca: pe teri-toriulu locuitu de nati-onalitati la posturile de comiti supremi, si judi, ómenii din sinulu acelorú nati-onalitati „caeteris paribus“ se fie preferiti.

Acést'a eara-si o pretinde inter-esulu adeveratei administratiuni, a promtei si eftinei justitie.

Ei dar cumu o interpreta gu-vernulu?

Pe tempulu candu s'a adusu le-gea si nainte de aceea inca mai aveamu ici colea câte unu dirigatori inaltu, pe la guvernulu transilvanu si pe la ministeriu. In ministeriulu de culte, — celu mai ponderosu pentru noi, aveamu chiaru unu secretariu de statu. **Astadi nu mai este nici chiaru unu concipistu macaru**, toti suntu parte demissionati parte pensionati in etatea cea mai vigorósa. Cine pot-tesce potemu serbi si cu numele.

Comiti resp. capitani supremi aveamu in Aradu, Carasiu, Cetatea de pétra, Zarandu, Fagarasiu, Naseudu, Alb'a superióra si Doboc'a, astadi „cu deosebire“ de acesti'a in tíer'a intréga nici unulu nu mai aveamu.

La inaltele curti judecatoresci parte prin mórte, parte prin abdiceri, parte prin destituiri pe di ce merge se impucina numerulu romaniloru fára a se denumí alti románi celu pucinu in loculu lor.

Au reposatu dela inalt'a curte Serbu, Gozdsu, Alduleanu, br. Popu si Michali, dela tabl'a regia Mog'a si Bardosi, a abdisu unulu, si s'a destituitu altulu fára procesu disciplinariu, fára pensiune dupa multi ani de servitiu, si s'au pensionatu 3 si in locurile vacante n'au mai urmatu románi.

Astadi aveamu la curtea de casa-tiune: intre 20 de judi resp. presiedinti — unulu, — la curtea suprema: intre 50 — doi, si la tablele regesci: intre 148 — siepte románi.

Cu ocaziunea organisárei tribu-naleloru au capetatusi câte-va locuri románesci tribunale de prim'a instan-tia, p. e. Oraviti'a, Borosineu, Foga-rasiu etc. etc. la cele dóue reductiuni tóte s'au desfiintiatu.

(Va urmá.)

Correspondintie anonime.

in 24 Octobré v. 1876.

I. Dle Redactoru! Suntu togmai diece dile astadi, de cându unu vechiu amicu scriindu-mi intr'altele 'mi dice: „Noi románii — paremise — nici cându n'amu doveditu mai putiene semne de viétia, cá togmai acum in aceste dile grele, cându viforulu ce ni amenintia se apropia de noi — vedindu cu ochii. Déca nu potemu face mai multu, apoi celu putienu sa ni consultámu pe calea publicitatiei.“ — Dá asiá este, noi románii de unu tempu incóce ce e dreptu amú datu pré putiene semne vitali, — inse 'en spunetimi: ce putere vitala mai potemu noi desvoltá astadi, cându mânilé ni suntú legate si bratielé incatusiate, astfelu cá se nu ne mai po-temu miscá, iér' mintea ne sioptesce

cá se fimu cátu se póte de precauti atátu in fapte cátu si in vorbire si scriere? cáci dóra vedeti d-vóstra, ca spionagiulu si denunciárele mersiaive au devenitu astadi la noi lucru de tóte dilele, iér' adversarii romániloru cari s'au imultitu astadi cátu frundia si iérba intr'unu numeru fára de numeru abia astépta cu sete si lacomia cá se véda cea mai mica miscare din partea ro-mánului pentru cá se-lu póta calumniá si denunciá la cei de susu, — si ai infatiósiá in josu publiculu lor prin diuare intogmai cá pe nisce tradatori periculosi de patria. Spre asertiunea acestor'a fia de ajunsu deocamdata ilu-stratiunea celorú petrecute mai deuna-dile in Alb'a Iuli'a si Dev'a, la a cároru repetiere inteliginti'a romána mai póte fi inca pregatita pre totu momentulu, de cumva acést'a nu se va dedá a recitá in tóta diu'a baremu câte odata psalmulu: „Pune dómne strage gurei mele.“ Intr'asemenea cercustári 'en spu-netimi ce semne de viétia mai potemu noi dá astadi?

Déca dara inteliginti'a nóstra ro-mána cá persecutata, arata atátu de putiene semne vitali, si déca chiaru si din publicitate inca face atátu de putiena intrebuintiare astadi, caus'a nici decum nu póte fi esclusivu numai inertia si apathia fatia cu cele ce se petrecu astadi in lumea larga, — ci mai multu — si potemu dice preste totu: starea nóstra cea desperata in carea ne aflámu, sórtea cea vitriga, — pre carea románii n'au meritáto. In-tr'acea cu permisiunea d-vóstra dle Red. me-amu propusu a face astadata pe voi'a amiculu meu, carele doresce cá totusi sa ne mai intálnimu din cându in cându pe calea publicitatiei. — Bine, dar' apoi ce v'a-si poté óre scria si eu astadi, decátu numai despre incurca-turile politice, ce ametiescu lumea in-tréga si a molipsitu óresi-cum atmos-fer'a, — despre scenele ascunse — ce se pregatescu cu usile incuiate, din cari noi cá si lumea cea multa atátu de putienu scimu.

E caracteristicu dle Red! ca pre cându diuaristii ocupati cu tractarea cestiunei orientali — 'si facu capulu calindariu, scriu cele mai bizare con-tradiceri, si pre cându ómenii de pe la cetáti facu o multime de coniecturi politisándu câte seci si uscate mai im-prumutándu câte ceva si din profetiile lui Agatangelu, ómenii din provincia chiaru si acei'a cari cetescu diuare si tienu contu de tóte miscamintele poli-tice ce se pregatescu — stau uimiti — fára multa spargere de capu. Chiaru casinele din provincia nici cându n'au fostu mai reu cercetate — decum suntú ele in diu'a de astadi. — Vorbesce déca-ti place cu câte unu omu mai de da-i dómne ceva seriosu despre poli-tica, despre miscamintele eventuali — si te trezesci cu o miscare séca de umeri si cu unu respunsu laconicu: „'en date 'n colé — ce sa ne mai fra-mentámú mintea cu daravere politice? — ori ce aru poté aduce preste noi diu'a si nóptea, — mai reu decátu ce ne merge astadi — nu se póte.“ Sa nu credeti inse nici decum ca dóra nu-mai románii se esprima in modulu acést'a, — ce sémana fórté multu cu desperatiunea insasi. Totu ase-menea vei audí si din gur'a magiari-loru. Mai cetiti si diuarele lor — cele independinte, ce nu stau in legatura cu guvernulu, si veti audí chiaru vo-cea magiara despre gubernarea ma-giara — de astadi, astfelu, dupa cum n'ati mai audit'o altadata. Apoi nu ve veti mirá de siguru de indiferentismulu inteligintiei románe cátra tóte câte se trecu si se petrecu astadi.

Déca v'amu intielesu dle Red! apoi diuariulu nostru „Telegr. Rom.“ in cáti-va numeri mai trecuti — s'au incercatu a se ocupá pâna si de ces-tiunea de interesulu specialu a lu romaniloru. — pentru casulu la vre-o catastrofa eventuala.

Se me ertati — dar' pâna acum eu asiá credú ca n'au sositu inca

tempulu a ne intrebá despre atitu-dinea romaniloru — pentru eventu-alitati. — Ce potemu noi vorbi astadi despre cestiuni pe cari inca nu le cunóscemu de locu? Noi nu cunóscemu inca nice vrajitoriile diplomatiei eu-ropene. —

Scimu ca trebile suntú incurcate ca cestiunea orientala despre care se vorbesce astadi in tóta lumea formé-dia unu adeveratu nodu gordianu, nu scimu inse déca Alesandru alu Rus-siei se va incumeté alu desnodá pre astadi totu asiá cá si odinióra Ale-sandru alu Macedonie, prin spada, — séu prin vre-o alta maestria nesdra-vana? — Bá nu scimu positivu nici atát'a — ca venindu tréb'a la spada — va merge óre monarchia nóstra — cu — séu contr'a Russei? — Bá si mai putienu scimu. —

Nu scimu si nu potemu afirmá nici atát'a, déca: dualistii nostri la o atare catastrofa voru merge óre pâna in fine totu la olalta — mâna in mâna in cestiunea orientala? — Amu mai veditu noi si alta-data in lume aliati si frati de cruce, cari apoi indata ce li-au diferitu interesele — venindu tréb'a la impartirea colaciloru s'au incaeratu de capu. — Cátu de usioru li aru poté responde duali-stii austriaci — dualistiloru nostri magiari la o atare catastrofa, — tog-mai asiá, dupa cum a respunsu de-curendu junimea Vienesa — celei din B.-Pest'a — la demonstratiunile tu-multóse in favórea turcului, — adeca sciti camu asié. Noi austriacii, ne luamu sanatare buna dela voi ungu-riloru pentru ca noi ne incredemu in trecutulu si presentulu gloriosu alu natiunei nemtiesci. Deci déca cestiu-nea orientala cea plina de incurcaturi misterióse va trebuí — cá sa fia des-legata acum, apoi sa mai asteptámu — pâna ce se va face nitica lumina, — si numai atunci apoi va fi tempulu a ni cugetá la lumin'a dilei, ca „cum aru fi a se privi cestiunea orientala de noi románii?“

Altcum la atari cestiuni grave — dupa cum ni arata trist'a esperintia — popórele apesate nu multu suntú intrebate: ce dorescu si ce voescu? Cându orcanulu sufla turbatu, cându torente se descarca cu vehementia, cine mai póte stá bunu, cine mai póte prevedea: unde voru ajunge corpurile manunte ce-i stau in cale? Unu to-rinte ce se póte prea usioru descar-cá asupr'a nóstra — adi-mâne, mai de grabu séu mai târdiu, numai Dum-nedieu bunulu mai scie — unde ni póte aruncá, chiaru contr'a vointiei si dorintiei nóstre, si inca totu d'a valm'a dimpreuna cu compatriotii no-stri magiari, cei atátu de ingamfati astadi.

Anonimulu.

Asiá „en passant“, cum ni se pare ca dice francesulu, mai ca ne vine a dice, ca comediele cu denun-ciárele unoru hiper „patrioti“, cari vedu daco-románii zugravite pre toti paretii si mirósa ruble rusesci in tóte geamentanele, sa nu ne intimidezé si opréscá de a ne impliní datori'a. Ces-tiunea orientala e incurcata, este ade-veratu, si se póte incurcá si mai tare de cum este astadi incurcata; numai noi románii singuri nu o vomu deslegá; suntemu dara de modest'a si nenor-mativ'a parere, cá noi románii sa ne chiarificámu positiunea, sa nu venimu, socotindu-ne pré indelungu, in de totu neplacut'a positiune de a fi trasi si impinsi in tóte pártile si pentru toti incaieratii. Románii suntú unu fac-toru de consideratu in cestiunea ori-entale, numai trebuie sa aiba o con-duita cu totii si inca o conduita bine orientata. Sa ne punemu intrebarea unde aveamu mai putienu a perde si mai multu de castigatu in constelatiunea ce o vedemu cu totii si atunci..... Red.

Este totu mai invederatu, ca ar-mat'a serbéscá, in urm'a isbiriloru ce

le capată dela turci în dilele din urma erá aprópe de disolutiune. Ea se aflá într'o totala neputintia de a mai face vre-o resistintia, în momentele cându armistiului a pusu dintr'odata capetu înaintárilor trupelor turcesci. Mai multe foi considerabile sustienu ca în cuartirulu generalu serbescu, în 1 Novembre, principele Milanu erá pre aci sa tramita unu parlamentariu la Abdul-Kerim pentru armistiuiu si ca Ristici si pregatise plenipotintiele necesarie. În momentul supremu, sér'a, sosese telegram'a dela Ignatieff ca Pórt'a acceptéza armistiuiu de dóue luni. Lucrulu celu dintáiu alu principelui Milanu a fostu sa telegrafeze lui Cernaieff si Horvatovici si celorlalti generali sa sisteze ostilitátele. Tóte scirile se unescu, ca Russi'a a trebuitu sa sommeze prin ultimatu, cá sa nu pérda prestigiulu celu mai are inca astadi în Serbi'a. Cu atát'a inse e mai curiósá purtarea organului regimului serbescu „Istok“, care vorbesce despre armistiuiu, salvatorulu Serbiei, strimbându din nasu si zanganindu din sabia. „Armistiuiu“, dice Istok, „nu este lucrulu nostru, dara nu neeste nici neplacutu si stricacios decátu numai acelor'a, cari au trebuitu se-lu primésca. Cedându Turci'a, unu resbelu russo-turcescu inca nu este delaturatu, de óre ce dificultátele suntu inca înainte. Cede Turci'a si mai departe, atunci dorintiele nóstre suntu implinite; nu cede, atunci armat'a Moravei devine arip'a drépta a armatei rusesci din Bulgari'a. La tóta intemplantia crestiniú din orientu voru fi liberi séu fiinduca Pórt'a va cede si mai departe séu prin resbelulu de craciunu între Russi'a si Turci'a.

„Hr. Ztg.“ publicá eri o telegrama dela Bucuresci, în carea se dice, ca este pusa la cale o fusiune a conservativilor cu rosii si ca se astépta o schimbare în ministeriu.

Aceasi fóia publica alta telegrama din Belgradu în carea se spune ca Cernaieff a depusu comand'a, carea a luat'o Horvatovici. Înainte de plecare Cernaieff s'a adresatu într'unu discursu, în care a disu ca resbelulu de pâna aci nu e alt'a decátu unu prologu la dram'a orientului,

„In siedinti'a camerei dela 23 Octobré, ne spune „Románulu“, d. ministru de resbelu a depusu trei proiecte: 1) pentru tineria rezervelor suptu arme preste 15 dile; 2) pentru deschiderea unui creditu de lei 4 mil. spre a completá armatur'a; 3) unu creditu de 400,000 spre intempnarea chiertu-ieleloru pe Octobré pentru reserve. Aceste proiecte s'au recomandat de urgintia sectiunilor.

D. I. Sturza a întrebatu pre d. ministru de resbelu déca are cunoscintia ca, în Tutov'a, nu s'a datu nimicu pentru hrana rezervistiloru si recrutiloru pâna la ajungerea loru la corpuri.

Dlu ministru a respunsu ca rezervistii si recrutii primescu, dela centrulu companiei teritoriale unde se întrunescu, hran'a pâna la corpu; dar' déca se va fi facutu vre-o abatere la Bârladu, va cercetá si va raspunde preste 2—3 dile; apoi a protestatu în contr'a descuragiárii ce a atribuitu d. Sturza rezervistiloru si recrutiloru, afirmandu ca toti au venit sub stéguri cu bucuria.

Dupa incheierea acestui incidinte, camer'a a procedatu la alegerea comisiunei de respunsu la discursulu tronului, si s'au alesu dnii d. Bratiana, I. Campinenu, N. R. Locustenu, N. Blaramberg, G. Marzescu, G. Misailu si M. Ferechide. S'au declarat vacanté col. I de Bacáu, II de Vaslui si III de Iasi. Adunarea a trecut apoi în sectiuni unite.“

Despre tineria României comunica unu coresp. din Vien'a la „P. Ll.“ urmatóarele:

Vien'a 5 Novembre. Erá din capulu locului claru ca Romani'a nu va luá o atitudine pe responsabilitatea si puterea ei în conflictulu pendentu. Russi'a, fára indoiala, i-a deschisu perspective satisfacátore pentru anumite eventualitati, inse Romani'a nu se putea desface de totu si numai asiá p'aci în colo de consideratiunile ce i le impune tratatulu de Parisu, basea esistintiei sele. Romani'a n'a voitu a se desface de aceste cu atátu mai multu cu câtu ea avé sa aléga între Russi'a staruitóre cátra carea nu erá obligata prin tratate si între Turci'a carea este suzeranulu în urm'a tratatelor si cu câtu camasi'a turcesca i este deocamdata mai aprópe decátu surtuculu rusescu. Clatinându se nesigura într'o parte si într'alt'a s'a îndreptatu mai întâiu cátra puterile garante. Aceste inse nesciundu ele insele ce sa faca, nu scieau ce sa-i sfatuiasca alt'a decátu ca le scutul tratatelor Romani'a numai áta atunci se póte provocá pâna cându le respectéza ea insa'si. În nesiguranca si mai mare cá pâna aci, principele de Hohenzollern se adreséza la Berlinu la capulu Hohenzollerniloru si de aici i s'a datu resolutiunea, care a datu curagiu la vítésulu mesagiu domnescu, care nu respira nimic'a mai putienu decátu spiritulu de a se pune la dispugetiunea Russiei si care se ilustréza mai departe prin faptul ca trupele române si îndrépta mersurile loru nu spre fruntariile turcesci, ci spre cele rusesci. Se întielege ca nimenea nu crede ca principele Bismarck va jucá trumfulu romanescu neconditiunatu contra Russiei, dara suntu multi ómeni, cari credu ca elu va tineri si acestu trumfu cá multe alte în mâna. Precautiunea este totu déun'a mam'a sapientiei si în Berlinu suntu ómenii cu multu mai cu minte, decátu sa nu fia si fatia cu cei mai buni amici cu destula precautiune.

„Gaz. de Colonia“ i se telegrafezá din Vien'a: Romani'a va pastrá neutralitatea cea mai stricta acum cá si mai nainte. Este dara de lipsa a mai veni odata asupr'a misiunei lui Bratianu la Livadi'a, despre care se facú atát'a vorba, si în interesulu adevérului a afirmá, ca tóte faimele despre o aliantia între Russi'a si Romani'a au fostu luate din ventu. O astfelu de aliantia — dice amintit'a fóia — nu s'a incheiatu si logicu nici nu se putea incheiá, de óre-ce Romani'a pretinesce garanti'a colectiva a puteriloru mai multu decátu protectoratulu Russiei, de óre ce Russi'a, nisuindu-se dupa mandatulu Europei, pentru cá sa póta pasi în Turci'a activa, nu voiesce sa dea o nóua isbitura tratatului de Parisu pentru o aliantia, care pentru o putere mare nu trage în cumpena atát'a câtu aru costá-o pre dens'a. În Pest'a credinti'a despre sustinerea pácei e mai tare cá ori si cându alta data. În cercuri initiate în secretele politice se vorbesce ca Russi'a a datu în tempulu din urma garantii despre intentiunile ei pacifice, cari întrecu în precisiune pre tóte despre câte s'au scrisu pâna aci. Regimulu unguurescu, asiá se vede, numai tiene ca pericolulu resbelului aru mai avé în sine ceva amenintatoriu.

Cetimu în „Timpulu“ dela 24 Oct.: Pórt'a, precum scimu, a primitu armistiuiu. Sângele va încetá sa curga în Turci'a, — inse pentru câtu tempu?

Lumea, pâna eri atátu de ingrijiata, adi póte sa resufle. Dar' pacea, pe care o dorimu din sufletu, incheiase-va óre? Si déca s'aru incheiá, va avé óre o lunga durata? Numele ei nu va ascunde pe acel'a de armistiuiu, numai si numai pentru cá puterile sa

se pregátésca de unu lungu si teribilu resbelu, care va face din Europ'a orientala teatrulu celei mai sangeróse încarcerári din câte a vediatu omenirea pâna adi?

Din câte scimu, relatiile dintre Russi'a si Turci'a suntu fórté intinse, si se póte intemplantá cá, resbelulu inceptandu pe cóstele apusene ale Turciei, sa reincépa într'alta parte cu mai multa furie. — Acést'a ori-cine o póte prevedé din momentul ce 'si va dá sém'a ca actual'a stare a lucruriloru din Turci'a nu mai póte sa dureze, ca pacea nu se va intemeiá în orientu fára o meritata si bine cumpanita îndreptare a popóreloru crestine.

Catastrofa ce amenintia imperiulu otomanu, nu póte se fia inlaturata dar', decátu numai prin o politica drépta si intielépta din partea Portiei. Este tempu cá ea sa revina din vechi'a incapatinare si sa se convinga, ca secululu alu XIX-lea este departe de a se impacá si tolerá ideile si simtiemintele din seculu Ilderimiloru. Déca pâna eri s'a intemeiatu pe nepasarea puteriloru europene despre sórtea crestiniiloru de sub jugulu ei, adi este vediatu, ca acea nepasare s'a inlocuitu cu unu viu interesu. Springinulu care 'lu avé eri, mâne nu 'lu va mai avé, si atunci va suná si ór'a ei din urma.

Corespondintia.

Boiti'a din scaunulu Talmaciu lângá Turnulu rosiiu în 6/11 1876.

Inca dela 23 Oct. c. n. s'au adunatu universitatea fundului regiu, în Sabiiu spre a face proiectele de constituire a universitatéi viitóre pre bas'a art. diet. XII din 1876, carea va fi chiamata a administrá si a dispune despre averea fundului regiu, a. n. fonduri ale universitatéi sasesci.

La acestu conflucsu constituantu, precum scimu, se afla si vr'o 5—6 deputati románi.

Agendele acestui conflucsu suntu de importantia si pentru románii din fundulu regiu; si acum de dóue septamáni, pâna adi, nu aflámu nimicu despre lucrarea universitatéi.

Din „Tagbltt“ de eri — diurnalulu sasiloru — culegemu cunoscintie despre unu operatu alu comisiunei conflucsului, cu care nu potu consimti románii si care vatema interesele cele mai vitali ale unei párti mari de románi ai fundului regiu. „Tgbltt“ amintesce, ca minoritatea romana a deputatiloru nu aru consimti cu unele puncte ale elaboratului.

Cu cari? nu ne spune nici „Tagblatt“ nici altu cine-va. Noi credemu inse, ca deputatii románi nu potu consimti cu nici unulu din punctele esentiali ale elaboratului, si asteptámu unu elaboratu independentu în pártile esentiali dela deputatii nostri.

Ne permitiendu spatiulu diurnalului a ne estinde asupr'a întregului elaboratu, ne marginimu a aminti de asta-data, ca sasii eschidu dela participarea la universitate, la administratiunea fonduriloru si dela folosirea loru pe tóte comunele scaaneloru filiali ale Salistei, si ale Talmaciiului, dimpreuna si pre cele foste militari precum si pre tóte comunele romane din districtulu Brasiovului (Sacelele, Branulu s. c. l.), prin urmare pre majoritatea romániloru din scaunulu Sabiiului si din districtulu Brasiovului.

Acestea comune romane, cari inca dinaintea venirii sasiloru au fostu libere si fundi regesci, cari preste 400 ani au statutu si vietuitu în unulu si acela'si fundu regiu cu sasii dimpreuna, acestea adi în 1876 sa se eschida dela fundulu regiu prin o manutia de sasi? Acestea comune romane cari au contribuitu mai multu decátu tóta sasimea la olalta, la averea fundului regiu a câroru munca, sudóre si procente facu adi cea mai mare parte din fundurile universitatéi,

se fia adi eschise dela participare la folosirea si administratiunea acestei averi?!

Acést'a e fratiá sasésca? Acést'a e cumpen'a loru, cu care sciu mesurá dreptulu? Si adi inca voru acesti confrati, cari mai în totu numerulu diurnalului loru „Tagbltt“ suntu insufletiti pentru drepturile serbiloru, bosniaciloru, erzegovineniloru si altoru ginte apesate din Turci'a, si reclama drepturile aceloru subjugati dela Europ'a, si adi voru ei a tractá pre confratii si concivii loru románi de aici, cá pre nisce heloti lipsiti de totu dreptulu, precum i-au tractatu mai de unu seculu incóce; si adi voru ei a lipsi pre románi de celu mai santu dreptu, de a se folosí în mesura drépta de bunulu castigatu prin sudórea si labórea sea propria?

Facemu pe n. regimu de timpuriu atentu la acestea impregiurári si sperámu, ca nu va aprobá astfelu de mesuri sasesci leonine, ca nu va suferi cá acei románi (între cari la Brasiovu multi secui) sa fia rapiti de drepturi, ce li-au datu loru regii Ungariei si de a participá la averea comuna, la care directe si indirecte au contribuitu, si nu va mai suferi, precum au suferitu gubernelu vechi, cá atátea provente ale corónei, atát'a avere a tierei, titulu desdaunári false urb. precum si veniturile comunelor ce se neindreptatescu din nou, sa se folosésca numai si numai pentru scótele si bisericile sasesci si pentru o clica fára consciintia.

Asteptámu inse si dela dnii deputati románi, cá la tempu se informeze publice pe poporulu nostru, despre acea ce se lucra în universitate si în conventiculi, cá acest'a se-si dea parerile despre drepturile sele si se nu fimu necesitati a aflá, ceea ce se tractéza despre sórtea lui, numai din diurnale sasesci. Avemu dara chiaru în Sabiiu unu diurnalu natiunalu, care la ori ce ocaziune ne au aperatu drepturile nóstre.

Poporulu nostru reindreptatitu si acum, din giurulu Turnulu rosiiu, de multu desteptatu prin astfelu de apesári, este resolutu prin tóte medilócele legali, a-si aperá drepturile si pretensiunile sele juste, si nu ne indoimu ca si fratii si consortii nostri dela Saliste si dela Branu si Sacele voru fi de unu acordu cu noi.

Romani'a.

Mesagiulu domnescu pentru deschiderea sesiunei extraordinare a corpuriloru legiuitoare.

Dloru Senatori! Dloru Deputati! În fati'a necesitatéi ce tiér'a simte de a terminá cu o di mai înainte oper'a laboriósá a reformelor si a imbunatatiriloru, pre cari le ascépta cu o legitima nerabdare dela domniile-vóstre, si în fati'a greleloru circumstantie prin cari trecemu în mijloculu evenimenteloru ce se desfasiura impregiurulu nostru, M'amu determintu sa inaintezu epoc'a fiesata de constitutiune pentru intrunirea corpuriloru legiuitoare, si sa ve convocu în sesiune extraordinara.

Raporturile nóstre cu statele straine suntu din cele mai bune. Din partea tutoloru puteriloru garante suntemu încuragiati intru mantinerea atitudinei nóstre neutrale, pre care guvernulu meu a adoptat'o inca dela inceputulu luptelor ce se urméza în peninsul'a Balcaniloru. Insasi sublim'a Pórt'a se pare acum mai dispusa a recunósce justiti'a revendicatiuniloru nostre. Pe tóta diu'a, putemu dice, avemu semne bune despre sientimentele bine-voitóre de cari suntu animate în privinti'a României tóte puterile cele mari ale Europei.

Asiá multiamita directiunei prudente si ferme ce reprezentantii natiunei au imprimatu guvernulu Meu, avemu temeiu de a sperá ca, atunci cându pericole mai pre susu de for-

tiel năstre aru amenință statulu român, puterniculu scutu alu Europei garante nu ne va lipsi intru aperiarea integrității teritoriului și a drepturilor năstre nationale.

Avemu in sa cea mai mare deplina încredere ca unu viitoru apropiatu va aduce liniscea in Orientu, gratie silintieloru ce tôte puterile Europei punu pentru ameliorarea sôrtei popóreloru crestine.

Dloru Senatori! Dloru Deputati! Preste putiene dile acésta sessiune se va ajunge cu acea ordinara a anului. Atunci budgetele pe anulu viitoru 1877 vi se voru presentá imediatu dimpreuna cu modificările de introdusu in legile organice ale servicieloru publice, modificări recunoscute de necesare prin reducerile impuse de situatiunea năstra financiara.

Aceste modificări legislative voru trebui a fi votate in tempulu cuviinciosu, inainte de inceputulu exercitiului anului 1877, asiá ele voru servi de basa si la discutiunea si votarea budgeteloru pe anulu 1878.

Celelalte proiecte de legi, precum e: acelu pentru lucrarea drumurilor, acelu pentru transformarea impositului personalu, acelu pentru reformă legiloru judetiene si comunale, tôte reclama atentiunea seriosa a d-văstre. Acestu din urma proiectu se recomanda corpuriloru legiuitoare cá o reforma indispensabila pentru a asigurá tierii binefacerile principiului descentralisării administrative, fára de care este cu anevoie de a stabili odata acea autonomia comunala prescisa solemn de constitutiune.

Dificultățile situatiunii sunt mari si numeróse. Nu me indoiescu inse ca, prin unirea si patriotismulu lor, românii acum cá si alta-data, voru sci sa le intempine si sa le invinga.

Astfelu lucrările domniiloru văstre voru fi binecuvantate.

CAROLU.

Varietăți.

* * Studentii magiari din Budapesta s'au dusu in 2 Novembre in processiune la mormentulu lui Gül-Baba, unu sântu turcescu, ingropatu intr'o moschee pre tempulu cându turcii domniau pradendu ardiendu si uci-diendu in Ungaria — au pusu flori pre mormentulu santului turcescu, au rostitu cuventări asupr'a mormentului lui. De gustibus non etc. etc.

* * Despre Pius IX si pamentulu promissiuiei scrie unu catolicu rume-licu din Constantinopole:

Multi din generatiunea actuala si voru mai aduce bine aminte cátu s'a ostenitu Pius IX dupa avenirea sea la scaunulu papalu pentru a instalá unu prelatu catolicu in Ierusalimu, cetatea, unde a trahitu, suferitu, invetiatu si lucratu Mantuitoriulu, si pentru a restabili celu putienu un'a parte din vechi'a stralucire spirituale a acestei stravechi metropole a crestinatătii. Monsignorulu Balerga intrase curendu dupa aceea cá primulu patriarchu catolicu de Ierusalimu in biseric'a sântului mormentu si-si asiediá resiedinti'a in apropierea acestui'a. Acésta fapta a sântului Parinte fu aplaudata pe atunci de intrég'a crestinatate catolica, ea s'a seversitu fára nici unu sucursu dela marele puteri catolice din Europa; ponteficele a tramisu din initiativa spontana pe ablegatulu scaunulu sântu in cetatea Mantuitoriului, care astadi trebuie sa fia supusa unui principe musulmanu si in care sismaticii aveau o influentia din vremile cele mai vechi.

Abiá au trecut trei diecenie, de cându cetatea apostoliloru s'a facutu resiedinti'a unui metropolitu catolicu si dejá se vedu pretutindene in tier'a sânta rezultatele binecuvantate ce au

urmatu acestei intemplări. Sismaticii din tier'a acést'a nu se mai incumetu a prigoní pe calugarii nostri cá pâna aci, cáci sci ca au unu protectoru in mijloculu lor, a cáruí voce strabate dela Iordanu pâna la tiermuriu Tibrului si ale cáruí cuvinte se asculta in cabinetele mariloru puteri catolice. Musulmanii inca tractéza acum cu mai multu respectu pre preotii catolici ce traiescu printre densii, cáci si ei sci, ca patriarchulu catolicu din Ierusalimu anuncie ori-ce credesca ce se face fratiloru sei in credintia, la Constantinopole insistandu in acélasu tempu asupr'a pedepsirei vinovatiloru. Déca nu putemu destulu apretiu si aceste avantagie ce avemu sa le multiamimu patriarchatulu catolicu din Ierusalimu, cu cátu mai multu suntu de apretiuitu meritele ce si le-a castigatu acést'a autoritate bisericésca pentru respandirea invetiaturei lui Christosu.

Incuragiatu de aceste succese si sciindu bine, ca togm'a acum e momentulu favoritoru pentru a puté lucrá la curtea padisiachului spre prosperarea bisericéi catolice in imperiulu celu mare alu acestui'a, — Sánti'a Sea se nesuesce a esoperá noue privilegii pentru biseric'a incredintiata lui si a creá unu viitoru nou pentru fiii ei in resaritu. La ordinulu specialu alu lui Piu IX se dice ca monsignorulu Hassun a presentatu barbatiloru de statu din Constantinopole unu planu detaiatu de colonizare a pamentului promisu prin catolici si cu bani catolici. Dupa planulu acést'a, patriarchulu din Ierusalimu va provocá pe fratii sei de credintia din apusu, a se asiediá in cete in patri'a patriarchului, pentru a o cultivá si civilisá. Cu bani catolici au sa se faca acolo drumuri, sa se construeze linii de telegrafu si de feru, sa se ridice industria, sa se spriginésca si promoveze comerciulu. Dara prelânga tôte aceste mai este unu motivu care indémna pe Pio Nono sa devoteze atentiunea sea pamentului promisu. Sánti'a Sea, asiá se povestesc celu putienu in cercurile inspirate din Constantinopole, se teme ca urmatorii sei pe scaunulu lui Petru voru deveni numai prea adese ori in conflictu cu guvernulu italianu si voru fi restrinsi in liber'a exerciare a autoritătii loru spirituale; de aceea elu se nesuesce a creá pentru densii in Ierusalimu o a dóu'a Roma, unde ei voru puté petrece pâna cându situatiunea la Tibru se va schimbá ierain favorulu bisericéi catolice. Noi sperámu — termina acestu corespondentulu invapoiatu de foculu propagandei — ca biseric'a romano-catolica in curendu va fi stimata la Iordanu togm'a asiá cá si la Tibru, Sen'a si la Dunare.

* * Cardinalulu Autonelli secretariulu de statu alu papei a muritu in 6 Novembre st. n.

Burs'a de Vien'a.

Din 27 Oct. (8 Nov.) 1876.

Metalicele 5%	63 25
Imprumutulu nationalu 5% (argintu)	68 20
Imprumutulu de statu din 1860	112 —
Actiuni de banca	845 —
Actiuni de creditu	148 40
London	122 75
Obligatiuni de desdaunare Unguresci	75 50
" " " Temisiorene	75 —
" " " Ardelenesci	75 —
" " " Croato-slavone	84 —
Argintu	105 90
Galbinu	5 86
Napoleonu d'auru (poli)	9 81
Valut'a noua imperiale germána	60 35

Publicatiune.

In 27 Novembre st. n. in anulu acést'a la 10 óre inainte de média di, in cas'a vâmei, va avé locu licitatiunea publica a vâmei podului de preste Oltu, apartienetoriu de comunele Cincu-

sioru si Voil'a, pe durata de trei ani urmatori.

Conditiiunile de esarendare se potu vedé mai deaprópe in cancelari'a incitului oficiu comitatensu alu comitatului Fagarasiului si alu judelui processuale alu Cincusiorului.

Cincu-mare 5 Novembre 1876.

Oficiulu judetiului processuale alu Cincusiorului.

1—3

Concursu.

Conformu ordinatiunii prea veneratului consistoriu archidiecesanu dto 12 Augustu a. c. Nr. 1743 B. pentru intregirea parochiei vacante Bacai'a de a III clasa, in ppresbiteratulu alu Il-le alu Gioagiului, se escrie concursu pâna la 20 Noveb. a. c. st. v.

Emolumentele suntu:

1. Dela 72 familii cáte un'a ferdela cucuruzu sfarmitu.
2. Dela tóta famili'a cáte un'a di de lucru.
3. Venitulu stolaru usuatu, — cari tôte computate dau sum'a de 300 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá acésta parochia, au a-si asterne suplicele instruite in sensulu statut. org. si a dispusetiuniloru provisorie sinodali din anulu 1873 la subscrisulu pâna la terminulu indicatu.

Secarembu, 15 Octob. 1876.

Pentru comitetulu parochialu.

Sabinu Piso m/p.

ppresbiteru.

2—3

Concursu.

De óre-ce in urm'a publicárei concursului din „Tel. Rom. Nrii 53, 54, si 56, nu s'au aflatu concurenti cu calitătile recerute de statutulu organicu pentru ocuparea postulu de parochu in vacant'a parochia Suligete, ppresbiteratulu Giógiului I; in urm'a inaltei ordinatiuni consistoriali din 24 Septembrie a. c. Nr. 2632 B. se prolongesce terminulu cu 14 dile dela întâl'a publicare a acestui concursu.

Doritorii de a ocupá acésta parochia cu unu venitu anualu de 341 fl. v. a. se-si substérna in restempulu susu indicatu suplicele lor cu documentele recerute de statutulu organicu § 13 la oficiulu ppresbiterale gr. or. alu tractului Giógiului I.

Hondolu, 21 Octob. 1876.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Basilu Pipoșiu m. p.

(2—3)

ppresbiteru

Concursu.

Devenindu vacanta parochi'a de class'a a trei'a Carmadinesci cu fili'a Boiulu de josu, ppresbiteratulu Ilii muresiane, prin acést'a se escrie concursu pâna la 21 Novembre 1876, in care di se va tiené si alegerea.

Emolumintele suntu:

- 1.) Casa parochiala cu gradina de legumi si de póme.
- 2.) Dela 130 familii cáte un'a ferdela de bucate in bómbe si cáte o di de lucru.
- 3.) Folosirea fenului si a pómeloru din cimierie.
- 4.) Stol'a usuata si imbunatatita dela 130 familii, conformu hotarírei sinodului parochiale dela 19 Septembrie 1876.

Doritorii de a ocupá acésta parochia au a-si asterne concursele lor conformu dispusetiuneloru statutului organicu si dispositiuneloru provisorie sinodali la terminulu mai susu disu la subscrisulu.

Gurasadului in 20 Octob. 1876.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Alecsiu Olariu m. p.

(2—3)

adm. ppresbit.

Nr. 239 — 1876.

Concursu.

Pre bas'a inaltei concesiuni consist. dto 30 Septembrie a. c. Nr. 2761 B. pentru ocuparea vacantei parochii de cl. III Salci'a de josu, ppresbiteratulu Lupsiei, se escrie concursu cu terminulu pâna in 20 Novembre 1876.

Emolumintele impreunate cu acestu postu suntu:

1. Cas'a parochiala si alte edificii economice.
2. 60 ferdele vechi bucate, parte grâu parte cucuruzu.
3. Gradina de legumi si de unu caru cucuruzu.
4. Un'a di de lucru dela 110 fumuri si
5. Venitele stolari; cari tôte computate dau unu venitu anualu camu de 325 fl. v. a.

Petitorii acestei statiuni au a-si asterne suplicele lor instruite in sensulu stat. org. la subsemnatulu pâna in terminulu susu indicatu.

In contielegere cu comit. paroch. respectivu.

Offenbai'a in 16 Octob. 1876.

Oficiulu ppresbiteralu gr. or. a Lupsiei.

Ioann Danciu,

(2—3)

adm. prot.

Edictu.

Bucur'a nascuta George Popi Teodoru, din Vladeni ppresbiteratulu Branului au parasitu cu necredintia din lun'a Maiu 1874 pre legiuitulu seu barbatu Ioanu Ioanu Nasea totu din Vladeni, si pribegesce in lume fára de a se sci loculu unde se afla, este prin acést'a citata, cá in terminu de unu anu si o di, sa se presenteze inaintea subscrisului foru matrimoniale, cáci la din contra si in absentia ei se va pertractá si decide procesulu divortiale intentatu asupr'ai.

Brasiovu 27 Sept. 1876.

Forulu matrimoniale gr. or. alu tractului ppresbiteralu alu Branului.

2—3

Depuneri de capitale pentru fructificare.

se primescu la institutulu subsemnatu.

- a.) Prelânga anunciarea radicării in sensulu statuteloru cu 6% interese;
- b.) Sub conditiune de a se anuncia institutulu radicarea depuneri la trei luni inainte cu 6 1/2% interese;
- c.) sub conditiune de a se anuncia institutulu radicarea depuneri la siese luni inainte cu 7% interese.

Cu privire la conditiunile b) si c) deponentulu are a se dechiará in diu'a depuneri, cáci altu-cum inlocarea se va privi cá urmata sub conditiunea a).

Interesele incepu cu diua, care urméza dupa diu'a depuneri, si incéta cu diu'a premergatória dilei, in care se radica depunerea cu acelu adausu inse, ca numai dupa acele capitale se dau interese, cari stau depuse la institutu celu putienu 15 dile.

La dorinti'a deponentului se potu stabili in diu'a depuneri capitalului si conditiuni speciali de esolvire, cari se insémna apoi in libelu si in cartea depuneriloru institutului. In atare casu rectificarea depuneriloru urméza dupa aceste modalități speciali.

Depunerile prin posta prelânga comunicarea adresei deponentului se resolu totu-déun'a in diu'a primirei.

Asemene se potu efectui prin posta annunciári si radicári de capitale.

Sibiu, 28 Octob. 1876.

„Albin'a“

Institutu de creditu si de economii in Sibiu.